

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyně Mgr. Lenkou Oulíkovou ve věci

žalobce: **A. A. F. A.**, nar. X,
státní příslušník Egyptské arabské republiky,
bytem X,
zastoupený obecnou zmocněnkyní E. A.,
bytem X,

proti

žalovanému: **Ministerstvo zahraničních věcí**,
sídlem Hradčanské náměstí 5, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 3. 2021, č. j. 302728/2021-VO,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 3. 2021, č. j. 302728/2021-VO, a rozhodnutí Velvyslanectví České republiky v Káhiře ze dne 10. 12. 2020 o žádosti o udělení víza č. CAIR 2020 1015 0002 se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 3 000 Kč do 30 dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

Vymezení věci a obsah podání účastníků

1. Žalobce se žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí,

Shodu s prvopisem potvrzuje: H. T.

jímž bylo na základě nového posouzení důvodů neudělení krátkodobého schengenského víza dle § 180e odst. 6 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění účinném do 1. 8. 2021 (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) shledáno rozhodnutí Velvyslanectví České republiky v Káhiře (dále jen „zastupitelský úřad“) v souladu s § 20 odst. 5 písm. e) zákona o pobytu cizinců, neboť i žalovaný dospěl k závěru, že manželství uzavřené mezi žalobcem (pozn. soudu: zástupkyně žalobce v tomto soudním řízení) bylo účelové.

2. Žalobce namítá, že nebyly naplněny důvody pro zamítnutí jeho žádosti, neboť žalovaný neprokázal, že by jeho manželství bylo uzavřeno účelově. Žalovaný svůj závěr odůvodnil tím, že manželství bylo uzavřeno po krátkém vztahu, netrvá dlouho a manželé nepřijali žádný dlouhodobý či finanční závazek se společnou odpovědností. Žalobce s touto argumentací nesouhlasí, neboť má za to, že manželé mají právo na společný rodinný život minimálně od okamžiku uzavření manželství. Poukázal na to, že vzít na sebe větší společný závazek za situace, kdy manželé nemohou realizovat společný rodinný život, je fakticky nemožné a též nezodpovědné, jelikož taková situace nenabízí jistotu stran společné budoucnosti a možnosti dostat případným závazkům.
3. K jazykové bariéře žalobce namítá, že v zemi původu nemá příležitost ke studiu českého jazyka. S manželkou komunikují v anglickém jazyce, překladáč používají pouze k překladu složitějších výrazů. Pokud žalovaný uvedl, že svatba neproběhla dle zvyklostí, žalobce poukázal na to, že obřad se konal dne 5. 8. 2020, tedy v době, kdy velká shromáždění a oslavy byly zakázány opatřeními souvisejícími s bojem proti nemoci covid-19. Seznámení přes Facebook je nyní již zcela běžným způsob seznámení, přičemž manželství uzavřeli až osm měsíců po seznámení. Ačkoli bylo uzavřeno během prvního osobního setkání, následně proběhly dvě další návštěvy manželky v Egyptě, první v listopadu 2020, kdy manželé absolvovali pohovor na zastupitelském úřadu, druhá od 28. 12. 2020 do 1. 3. 2021, během níž manželé dva měsíce sdíleli společnou domácnost. Delší pobyt manželky v Egyptě však nebyl možný pro její pracovní vytížení a skutečnost, že v České republice vychovává čtrnáctiletou dceru. Žalobce nesouhlasí s žalovaným, že by s manželkou neměli společné plány a nechtěli sdílet společnou domácnost. O tom, že tomu tak není, svědčí i dvouměsíční pobyt manželky v Egyptě. S manželkou plánují založení rodiny a vedení společného života v České republice.
4. Žalovaný s žalobou nesouhlasí a navrhuje její zamítnutí. Žalovaný má za to, že napadené rozhodnutí bylo řádně odůvodněno. K účelovosti uzavřeného manželství uvedl, že bylo uzavřeno po osmiměsíční známosti hned při první osobní návštěvě. Při druhé návštěvě byla podána žádost o vízum z titulu rodinného příslušníka občana EU, která byla zamítnuta. Následná žádost o nové posouzení důvodů neudělení víza slouží k přezkumu rozhodnutí zastupitelského úřadu. V žalobě namítané společné soužití od 28. 12. 2020 do 1. 3. 2021 nemůže být předmětem žádosti o nové posouzení. Žalovaný zastává názor, že vztah manželů netrval dlouhou dobu, manželství uzavřeli při prvním osobním setkání, nesdíleli společnou domácnost a neovládají společný jazyk. Manželka žalobce před zastupitelským úřadem v listopadu 2020 uvedla, že předložené věty není schopna přeložit, protože nedokáže psát v anglickém jazyce. Manželé tedy nemají společný komunikační jazyk.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

5. Napadené rozhodnutí je rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. a není vyloučeno ze soudního přezkumu (viz např. rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 23. 4. 2018, č. j. 45 A 102/2016-23, č. 3755/2018 Sb. NSS). Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, po vyčerpání řádných opravných prostředků, osobou k tou oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou. Soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Vady, k nimž by byl povinen přihlídnout z moci úřední, soud neshledal. Soud o žalobě rozhodl bez jednání, a to v souladu s § 76 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.

Skutková zjištění vycházející z obsahu správního spisu

6. Ze správního spisu soud zjistil následující relevantní skutečnosti:
7. Dne 15. 10. 2020 podal žalobce žádost o krátkodobé vízum (Schengenské vízum) na dobu od 1. 12. 2020 do 1. 12. 2021. Uvedl, že se narodil v X, je ženatý a chtěl cestovat za svou manželkou (občankou EU). V České republice by po příjezdu bydlel na adrese X. K žádosti přiložil oddací list, podle nějž s manželkou uzavřeli sňatek dne X v X, cestovní doklady manželů, letenky (palubní lístky) vystavené na jméno manželky, smlouvu o ubytování a smlouvu o pronájmu prostor, podle nichž je manželka oprávněna užívat byt na adrese X, do 21. 12. 2020, resp. část nemovitosti a nebytový prostor v tomto domě do 31. 12. 2021, výpis z živnostenského rejstříku manželky, osvědčení vystavená manželce o získání profesní kvalifikace a o absolvování masérských kurzů, potvrzení o zdanitelných příjmech manželky za zdaňovací období 2019, prohlášení společnosti Strojmetal Aluminium Forging s.r.o. ze dne 30. 11. 2020, že manželka byla u nich zaměstnána jako operátor penetrační linky od 1. 11. 2015 do 31. 12. 2019, kopii certifikátu vystaveného manželce o přijetí islámské víry, potvrzení vystavené hotelem Grand X, podle kterého žalobce pracoval v tomto hotelu od 4. 9. 2019 na personálním oddělení, potvrzení společnosti Al-Hadi, podle kterého u ní žalobce pracoval od 20. 2. 2018 a kopie dokumentů vyhotovených egyptskou badmintonovou federací.
8. Správní spis obsahuje také snímky obrazovky obsahující čtyři příspěvky s fotografiemi patrně manželů zřejmě z aplikace Facebook, několik společných fotografií manželů a komunikaci mezi nimi, zřejmě v rámci aplikace Messenger.
9. Součástí správního spisu je záznam z pohovoru se žalobcem. Žalobce vypověděl, že se s manželkou seznámili na sociální síti Facebook dne 15. 11. 2019, a to náhodou, neboť mají mnoho společných přátel přes posilování a masáže. O manželce ví, že již jednou byla vdaná a rozvedla se. Nepamatuje si, kdo a kdy začal jako první hovořit o svatbě. Od seznámení spolu komunikovali pouze přes Facebook. Poprvé se fyzicky setkali, když za ním manželka přijela do Egypta. Po třech dnech byla svatba, která se konala dne 5. 8. 2020 v Káhiře na egyptském ministerstvu spravedlnosti. Svatby se účastnili pouze manželé, právník Ibrahim a jeho přítel Hazem, kteří byli za svědky. Manželé poté měli u rodičů žalobce malou oslavu, které se účastnil ještě jeho bratr. Matka žalobce upekla svatební dort. Kvůli problémům s nemocí covid-19 nemohla být žádná větší akce. V den svatby měl na sobě červené triko a kalhoty olivové barvy, manželka měla šaty růžové barvy s květinovým vzorem. Žalobce doplnil, že dle kontraktu dal věno 100 EGP, manželce koupil prsten v hodnotě 1 000 EGP. Ohledně přípravy svatby uvedl, že dokumenty

v Egyptě připravoval sám, manželka si přivezla své dokumenty z České republiky. Po svatbě byli 12 dní od 5. 8. 2020 do 17. 8. 2020 v Grand hotelu X. Po svatbě byla manželka v Egyptě dva týdny, poté odjela a vrátila se zpět až 11. 11. 2020. Po svatbě měli dvě návštěvy v trvání tří týdnů. Žalobce k dotazu uvedl, že jeho manželka studovala obor na servírku, nyní pracuje jako masérka, má masérský salon. Jaké má příjmy nevěděl. Sám vystudoval obor bakaláře práv na univerzitě v Káhiře, studium zakončil v roce 2010. Nyní je stejně jako jeho otec a bratr partnerem v Grand hotelu X, kde vydělává 10 000 EGP. V hotelu pracuje na personálním oddělení. K majetkovým poměrům uvedl, že vlastní automobil, bydlí v domě svého otce, každá rodina tam má jeden byt. Jeho matka je v domácnosti, otec hoteliér, stejně jako bratr Sheríf. Manželka se snaží učit žalobce česká slova, již zná *dobrý den, dobré ráno, dobrou noc a dobrou chuť*. Žalobce hovoří arabsky, anglicky a ovládá základy francouzštiny. S manželkou komunikují anglicky. Jelikož manželka umí anglicky psát jen trochu, spíše spolu hovoří. K dotazu, jak reagovala na sňatek rodina, uvedl, že jeho rodina se sňatkem s cizinkou souhlasila, manželka se svojí rodinou nekomunikuje, tudíž nebyla žádná reakce. Na dotaz, jak dlouho chce žalobce v České republice zůstat, uvedl, že neví. Musí se vrátit a starat se o hotel a o otce, který je nemocný, měl před dvěma lety těžkou nehodu. S manželkou se prozatím budou navštěvovat. V České republice bude bydlet u manželky v pronajatém bytě („X“). Žalobcovým největším koníčkem je posilování a sledování fotbalových zápasů. Manželčiným koníčkem je také posilovna a masáže. S manželkou plánují dvě děti.

10. Manželka žalobce během pohovoru uvedla, že se s manželem seznámili na sociální síti Facebook dne 15. 11. 2019 tak, že jí manžel poslal žádost o přátelství, kterou přijala, a začali si dopisovat. Proč jí poslal žádost, se jej neptala. Uvedla, že její manžel neměl předtím žádný vztah, je jeho první přítelkyní a manželkou. O svatbě začal první hovořit žalobce, nicméně si nevzpomněla, kdy to bylo. Od seznámení se osobně viděli až na svatbě, protože se kvůli situaci s nemocí covid-19 nemohlo cestovat. Svatbu domluvili přes Facebook. V České republice si obstarala všechny potřebné dokumenty, do Egypta přiletěla dne 2. 8. 2020 a dne 5. 8. 2020 byla svatba. Věno obdržela ve výši 100 EGP. Brali se na Ministerstvu spravedlnosti v Káhiře. Svatby se dále účastnili pouze dva svědci, kamarádi žalobce, jejichž jména si nepamatuje. Zálžitosti kolem svatby zařizoval žalobce, ona si pouze dovezla potřebné dokumenty. Po svatbě měli oslavu u rodičů žalobce, byl tam také jeho bratr, dostali dort. Během svatebního dne měla na sobě dlouhé růžové šaty, žalobce tmavě modré triko a kalhoty. Na svatební cestě nebyli. Jeli by na ni, až skončí epidemie covid-19, zatím nevědí kam. Od svého příjezdu 2. 8. 2020 bydlela v Grand hotelu X, od 5. 8. 2020 spolu s žalobcem. Dne 17. 8. 2020 odletěla zpět do České republiky. Včetně svatby se uskutečnily dvě návštěvy po týdnu. Ohledně vzdělání žalobce uvedla, že vystudoval bakalářský obor na právnické fakultě, nevěděla, na jaké univerzitě. Žalobce je podle manželky společníkem s otcem a bratrem v Grand hotelu X, výši jeho příjmů nezná. Sama vystudovala obor kuchař-číšník, nyní má masérský salon, který zatím nebyl v provozu. Dále uvedla, že mluví anglicky a trochu rusky, s žalobcem komunikuje anglicky. Jelikož se svou rodinou nekomunikuje, nedostala od nich žádnou reakci na to, že si plánuje vzít cizince. Rodina žalobce se svatbou neměla žádný problém. Na dotaz, jak dlouho chce žalobce v České republice zůstat, odpověděla, že za ní chce přijet na návštěvu na tři měsíce, poté se vrátí zpět, neboť má nemocného otce a musí se postarat o práci. Chtěli by společně založit rodinu. Chtěla by žít s žalobcem v České republice, ale to není rozhodnuto, možná by tu otevřeli další masérské salony. Na území České republiky budou bydlet v pronajatém bytě v Ř. S manželem mají společný zájem – posilování.

11. Součástí záznamů o pohovorech jsou žalobcem přeložené věty do anglického jazyka, manželka k větám uvedla, že neumí anglicky psát.
12. Zastupitelský úřad zaslal manželce dne 25. 11. 2020 doplňující dotaz, jaký byl její motiv a motiv žalobce k uzavření manželství při první příležitosti osobního setkání a jaké jsou jejich plány na rok 2021. Zmocněnec manželky prostřednictvím emailu zaslal zastupitelskému úřadu vyjádření, ve kterém poukázal na skutečnost, že po seznámení přes internet si začali manželé dopisovat. Manželka uskutečnila dvě cesty za žalobcem a rozhodla se konvertovat k islámu. S ohledem na tradice tohoto náboženství nelze považovat sňatek za unáhlený, manželka žalobce se domnívá, že jednala v souladu s kulturními tradicemi. Dále uvedl, že manželka žalobce nikdy nebyla trestána a má v úmyslu s žalobcem sdílet společnou domácnost. Plány pro rok 2021 budou odvozeny od posouzení podané žádosti, přičemž vedle své podnikatelské aktivity má v úmyslu žít se svým manželem.
13. Žádost o udělení víza byla zamítnuta zastupitelským úřadem z důvodu, že se žalobce dopustil obcházení zákona o pobytu cizinců s cílem získat vízum k pobytu na území. Dle odůvodnění zastupitelského úřadu se manželé neseznámili osobně a bez osobní známosti uzavřeli manželství při prvním osobním setkání, třetí den po příletu manželky do Egypta dne 5. 8. 2020. Zastupitelský úřad poukázal na to, že v Egyptě není podmínkou konverze k islámu. Svatba měla pouze úřední charakter bez rodinných příslušníků jen za přítomnosti svědků, jejichž jména si manželka nepamatuje. K dotazu na svatební cestu manželé shodně uvedli pobyt v Grand hotel X, který je však současně deklarovaným zaměstnavatelem žalobce. Dne 17. 8. 2020 se manželka vrátila zpět do České republiky a při další návštěvě žalobce dne 11. 11. 2020 opět společně bydleli v tomto hotelu. Za společný jazyk sice shodně uvedli angličtinu, nicméně mezi nimi prokazatelně existuje jazyková bariéra, kdy z předložené komunikace nejsou patrná žádná společná témata mimo vzájemného vyznávání lásky či holých vět a emotikonů. Manželka nebyla ani schopna přeložit české věty do jazyka anglického, neboť neumí anglicky psát. Žalobce je sice schopen anglického psaného slova, nicméně i to trpí nedostatky, jak plyne z přeložených vět. Fotografiemi byla doložena společná záliba v posilování. Na dodatečný dotaz k uzavření manželství při první osobní návštěvě manželka neuvedla žádný konkrétní důvod svého počínání. Za takový důvod zastupitelský úřad nepovažuje zájem na vedení společného života. Není ani zřejmé, kde by pár společný život vedl. Žalobce deklaruje, že se musí vrátit do Egypta, kde má výdělečnou činnost a pečuje o otce, přičemž manželku bude pouze navštěvovat. Manželka sice konvertovala na jinou víru, ale chtěla by s manželem žít v České republice, zřejmě i pro své podnikatelské aktivity. Pár nemá společný majetek ani jiné společné závazky. Přestože žalobce předložil potvrzení od dvou zaměstnavatelů, dokumenty nebylo možné ověřit, neboť na telefonní číslo deklarované na internetových stránkách Grand hotel X nebylo možné se dovolat a na společnost Al Hadi nebyl doložen žádný kontakt a společnost nebyla na internetu dohledatelná. Zastupitelský úřad konstatoval, že účelově uzavřeným manželstvím se míní nenaplnění souboru indikativních kritérií, která poukazují na to, že zneužití práv Společenství je nepravděpodobné, dle bodu 4.2 Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě ze dne 2. 7. 2009 č. COM (2009) 313 final. Konstatoval, že žalobce se v minulosti neucházel o schengenské vízum, sňatku předcházely pouze dva dny osobní známosti, pár nikdy neměl společné bydliště mimo společné hotelové pobyty v Egyptě, nepřijal žádný dlouhodobý finanční závazek se společnou odpovědností a manželství trvá zhruba čtyři měsíce, z čehož bylo pouze 40 dní osobního setkání.

14. Dne 22. 12. 2020 podal žalobce žádost o nové posouzení žádosti. Uvedl, že v rozhodnutí absentuje odůvodnění zamítnutí žádosti. Plyne z něj, že se dopustil obcházení zákona o pobytu cizinců, čímž je vysloveno podezření z naplnění skutkové podstaty trestného činu napomáhání k neoprávněnému pobytu minimálně ze strany manželky. Tento závěr však nebyl dle žalobce přesvědčivě zdůvodněn. Manželé přes chybný psaný projev komunikují anglicky na adekvátní úrovni. Ve vztahu k délce vztahu žalobce namítl, že sňatek uzavřeli téměř po roce známosti. Zastupitelský úřad se nevypořádal s vyjádřením manželky, v němž uvedla, že se rozhodla konvertovat k islámu před uzavřením sňatku. Přijetí víry před uzavřením sňatku představovalo pouze formální přijetí nového vyznání, s nímž sympatizovala od počátku vztahu se žalobcem. Podle žalobce je rozhodnutí formalistické a z jeho odůvodnění neplynou konkrétní argumenty zakládající závěr o účelovosti manželství. Poukázal na právo na respektování soukromého a rodinného života. Důsledkem nevydání víza bude odloučení žalobce a jeho rodiny. S ohledem na náboženství zastávané manželi je postup předcházející sňatku legitimní. Dále žalobce poukázal na čl. 3 bod 2 písm. a) směrnice Evropského parlamentu a Rady [2004/38/ES](#) o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států (dále jen „směrnice o volném pohybu osob“) a rezoluci Rady ze dne 4. 12. 1997, o opatřeních, která je třeba přijmout pro potírání účelových manželství, Úř. věst. C 382 (dále jen „rezoluce Rady“), která definuje pojem účelového sňatku a uvádí faktory, které mohou vést k závěru o účelovosti manželství. Dle žalobce nejsou dány důvody, pro které by bylo možné považovat jeho vztah s manželkou za účelový.
15. Žalovaný vydal dne 10. 3. 2021 napadené rozhodnutí. Podle žalovaného byly v průběhu řízení zjištěny poznatky, které prokazují, že žalobce uzavřel manželství s občankou České republiky účelově. Konstatoval, že postupoval dle Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě ze dne 2. 7. 2009, o pokynech pro lepší provádění a uplatňování směrnice 2004/38/ES o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států COM (2009) 313 final (dále jen „Sdělení Komise“) a ze Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě ze dne 26. 9. 2014 č. COM (2014) 604 final, jehož přílohou je Příručka pro řešení otázky účelových sňatků mezi občany EU a státními příslušníky třetích zemí v kontextu práva EU o volném pohybu občanů EU (dále jen „Příručka pro účelové sňatky“). Zkoumal proto, zda existují indikativní kritéria, která poukazují na to, že zneužití práv je nepravděpodobné. V tomto ohledu konstatoval, že žalobce by v případě podání standardní žádosti o vízum neuspěl z důvodu špatné finanční a sociální situace. Dále uvedl, že pár nebyl před sňatkem v dlouhodobém vztahu. Seznámil se dne 15. 11. 2019 přes Facebook. Hned při první návštěvě v srpnu 2020 proběhla svatba. Poté se manželé viděli pouze jednou a dohromady společně strávili necelé dva měsíce. Podle Sdělení Komise jsou kritériem naznačujícími, že nejde o uzavření účelového sňatku, dlouhodobost vztahu před sňatkem a po něm. Ani jedno z kritérií nebylo splněno. Pár ani nepřijal žádný společný dlouhodobý právní či finanční závazek, když ani nesdílel společnou domácnost, a nemá společný majetek. Nebylo naplněno žádné z kritérií, které by naznačovalo, že pravděpodobně nedošlo ke zneužití práv. Jelikož *prima facie* nebylo možno konstatovat, že manželství nebylo uzavřeno účelově, žalovaný se dále zabýval poznatkami získanými během šetření, které dle žalovaného vedou k závěru, že manželství bylo uzavřeno účelově. Ve prospěch manželů nesevřel seznámení na Facebooku, třináctiletý věkový rozdíl, skutečnost, že se před svatbou neviděli a nemají společný jazyk. S poukazem na rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 8. 2. 2021, č. j. 59 A 14/2020-76, konstatoval, že okolnost seznámení přes sociální síť může být v kontextu s dalšími

zjištěnými skutečnostmi relevantní k vyslovení závěru o účelovosti manželství. Zdůraznil, že mezi manželi panuje prokazatelná jazyková bariéra. Ačkoliv jejich společným jazykem má být angličtina, manželka uvedla, že neumí anglicky psát. Z toho dle žalovaného plyne, že nemohou vést opravdový vztah. Pokud většina vztahu fungovala online veskrze písemně, kdy si manželé měli rok dopisovat, nelze akceptovat, že manželka není schopna přeložit základní anglické věty. Manželé tak spolu nemohli vést jinou než povrchní konverzaci prostřednictvím překladače. Žalobcova úroveň angličtiny je lepší, přesto nedokázal řádně přeložit předložené věty. Některým jeho překladům by měl problém porozumět rodilý mluvčí, natož manželka, která psaný text neovládá. Neexistence společného jazyka je jedním z indikativních kritérií, která svědčí pro účelovost manželství, k čemuž přistupuje krátká doba známosti a neexistence společného plánu. Žalovaný dále konstatoval, že svatba neproběhla dle místních tradic. Svatba na úřadě není ve shodě s místními tradicemi. V Egyptě bývá svatba velká a účastní se jí až stovky hostů. Před svatbou se mají rodiny budoucích manželů sejit a má dojít k zasnubám. K tomu však nedošlo. Přestože žalobce s manželkou shodně tvrdili, že po svatbě šli za rodinou žalobce, neexistuje o tom žádný důkaz. Z předložených fotografií plyne pouze výlet lodí, kde rodiče zachyceni nebyli. Manželka byla při návštěvách žalobce ubytována v hotelu, nikoli v jeho rodině. Manželé nesdíleli společnou domácnost a netrávila čas s jeho rodinou a přáteli. Není ani zřejmé, kde plánují společnou domácnost. Žalobce deklaruje, že se musí vrátit do země původu, kde pracuje a pečuje o otce, s tím, že bude manželku navštěvovat. Manželka by na druhé straně chtěla s žalobcem žít v České republice, když o tom není zatím rozhodnuto. Manželé tedy nemají ani společný plán do budoucnosti a z jejich vyjádření lze dovodit, že zatím neplánují vést společnou domácnost. Manželé mají společnou zálibu, a to posilování, a shodli se na údajích o hotelovém ubytování manželky, datu svatby, návštěv i datu seznámení. Nelze však tvrdit, že by pár byl v dlouhodobém vážném vztahu. Krátká doba známosti a jazyková bariéra neumožňuje, aby manželství nebylo považováno za účelové. S ohledem na jazykovou bariéru, neexistenci společného plánu do budoucnosti, špatnou finanční situaci žalobce a krátkodobost vztahu před i po manželství bylo dle žalovaného jednoznačně prokázáno, že manželství bylo uzavřeno čistě účelově a žalobce nemá zájem vést s žalobkyní rodinný život, ale pouze se prostřednictvím sňatku snaží získat právo vstupu do České republiky, a byl naplněn důvod pro zamítnutí žádosti dle § 20 odst. 5 písm. e) zákona o pobytu cizinců.

Posouzení věci soudem

16. Podle § 20 odst. 5 písm. e) zákona o pobytu cizinců se cizinci, který žádá o krátkodobé vízum jako rodinný příslušník občana Evropské unie a sám není občanem Evropské unie a hodlá doprovázet občana Evropské unie na území nebo následovat občana Evropské unie, který na území pobývá, se krátkodobé vízum neudělí, jestliže se dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat vízum k pobytu na území, zejména pokud účelově uzavřel manželství.
17. Dle čl. 32 odst. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009, ze dne 13. července 2009, o kodexu Společenství o vízech (dále jen „vízový kodex“) mají žadatelé, jejichž žádost o vízum byla zamítnuta, právo na odvolání. Stanovení podrobností o tomto postupu přenechává vízový kodex vnitrostátním právním řádům.
18. Pokud jde o náležitosti rozhodnutí žalovaného vydaného podle § 180e zákona o pobytu cizinců, nelze na ně aplikovat § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění

pozdějších předpisů, neboť aplikaci tohoto ustanovení výslovně vylučuje § 168 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Jak však uvedl zdejší soud v rozsudku ze dne 23. 4. 2018, č. j. 45 A 102/2016-23, č. 3755/2018 Sb. NSS, přesto je „nezbytné, aby takové rozhodnutí obsahovalo dostatečně konkrétní právní i skutkové důvody, pro něž ministerstvo rozhodlo tak, že krátkodobé vízum opět neudělilo (...). Požadavek řádného odůvodnění správního rozhodnutí má dvojí význam. V první řadě je jeho funkcí vyrozumět účastníka řízení o konkrétních skutkových a právních důvodech, o něž se opírá výrok správního rozhodnutí. Pouze za podmínky, že se adresátovi správního rozhodnutí takové informace dostanou, může se následně v případě, že lze požadovat soudní přezkum tohoto rozhodnutí, efektivně domáhat jeho soudního přezkoumání. Rozhodnutí, které neobsahuje konkrétní skutkové a právní důvody, na nichž spočívá, lze soudně napadnout toliko formálně, nikoliv však efektivně, neboť absence intimace skutečných důvodů rozhodnutí jeho adresátovi mu brání v tom, aby formuloval proti jemu neznámým skutkovým závěrům správního orgánu a právnímu posouzení věci konkrétní a přiléhavé výtky. Druhou funkcí odůvodnění správního rozhodnutí je umožnit soudu přezkoumat napadené rozhodnutí po skutkové i právní stránce.“ [odst. 22 a 23; srov. také např. rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 29. 10. 2015, č. j. 5 Azs 89/2015-30].

19. Podstata žalobních námitek uplatněných v žalobě spočívá v nesouhlasu žalobce se závěrem, že manželství s jeho manželkou bylo uzavřeno účelově ve smyslu § 20 odst. 5 písm. e) zákona o pobytu cizinců. Žalobce vytýká žalovanému, že účelovost uzavření manželství nebyla v řízení prokázána. Dále v rámci dílčích žalobních námitek brojí proti jednotlivým argumentům, na jejichž základě dospěl žalovaný k závěru o účelovosti sňatku.
20. Soud předesílá, že uzavřením sňatku získal žalobce postavení rodinného příslušníka občana EU [§ 15a odst. 1 písm. a) ve spojení s § 15a odst. 3 zákona o pobytu cizinců]. Z tohoto titulu mu přísluší právo na vstup a pobyt v České republice přiznané směrnicí 2004/38/ES o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států („směrnice 2004/38/ES“). Za účelem realizace tohoto práva má také nárok na udělení krátkodobého víza. Neudělení víza představuje omezení práva na vstup na území České republiky, které musí splňovat podmínky stanovené směrnicí 2004/38/ES. Ta v čl. 35 umožňuje odeprít právo přiznané směrnicí v případě zneužití nebo podvodu, například v podobě účelových sňatků. Definici pojmu účelový sňatek a postup při jejich odhalování směrnice neobsahuje. Při posuzování účelovosti manželství lze jako právně nezávazná výkladová vodítka využít Rezoluci Rady, Sdělení Komise či Příručku pro účelové sňatky (srov. např. bod 28 rozsudku NSS ze dne 23. 11. 2017, č. j. 7 Azs 326/2017-21, a tam citovanou judikaturu).
21. Sdělení Komise definuje účelové sňatky jako „sňatky uzavřené výlučně za účelem získání práva volného pohybu a pobytu podle směrnice, na které by jinak dotyčná osoba neměla nárok. Sňatek není možné považovat za účelový sňatek pouze z toho důvodu, že je spojen výhodou přistěhovalectví, nebo s jinou výhodou. Kvalita vztahu není pro použití článku 35 relevantní“. Obdobně se k charakteru účelových sňatků vyjádřil také NSS v rozsudku ze dne 9. 12. 2015, č. j. 4 Azs 228/2015-40: „Pokud cizinec získá právní status manžela unijního občana a správnímu orgánu doloží vznik manželství, je na něj nutné pohlížet jako na rodinného příslušníka unijního občana, aniž by musel prokazovat pravost uzavřeného manželství. Teprve v případě, pokud se správnímu orgánu podaří na základě řádných skutkových zjištění jednoznačně prokázat, že výlučným účelem sňatku bylo získání výhodnějšího bytového oprávnění a že manželé nemají a neměli v plánu vést společně manželský život, je možné

uvážovat o účelovém manželství. Jinými slovy, důkazní břemeno ohledně doložení nabytého právního statusu leží na cizinci, za skutkové prokazování účelovosti manželství je plně odpovědný správní orgán. Rovněž zde má být přiměřeným způsobem respektována prastará právní zásada (jakkoli si Nejvyšší správní soud je vědom toho, že původ a vlastní smysl této zásady je mimo oblast veřejného práva), že rozhodováno má být in favorem matrimonii, tj. ve prospěch manželství“.

22. Pokud tedy cizinec řádně doloží uzavření sňatku, platí vyvratitelná domněnka, že manželství neuzavřel s úmyslem obejít zákon o pobytu cizinců. Důkazní břemeno ohledně prokázání opaku leží výhradně na správních orgánech.
23. Podstatnými indiciemi svědčícími o účelovosti podle čl. 2 rezoluce Rady 97/C jsou zejména skutečnosti, že není udržováno manželské soužití; chybí společné přispívání k odpovědnostem vyplývajícím z manželství; manželé se nikdy před sňatkem neviděli; manželé se neshodnou při uvádění svých osobních údajů, důležitých osobních informací či informací o průběhu prvé schůzky; nehovoří společným jazykem; sňatku předcházelo předání finanční částky; některý z manželů v minulosti uzavřel účelový sňatek nebo se dopustil porušení předpisů o pobytu.
24. Komise za účelem zamezení vytváření zbytečných zátěží a překážek určila soubor indikativních kritérií, která poukazují na to, že je zneužití práv nepravděpodobné (pozitivní kritéria), anebo naopak nasvědčují tomu, že existuje možný úmysl zneužít práva přiznaná směrnici výlučně s cílem obejít vnitrostátní právní předpisy upravující přistěhovalectví (negativní kritéria). Mezi pozitivní indikativní kritéria patří to, že
 - manžel, který je státním příslušníkem třetí země, by bez problémů získal právo pobytu sám nebo již legálně pobýval v členském státě občana EU předtím,
 - pár byl před sňatkem v dlouhodobém vztahu,
 - pár měl společné bydliště/domácnost po dlouhou dobu,
 - pár přijal vážný dlouhodobý právní nebo finanční závazek se společnou odpovědností (hypotéka na bydlení atd.).

Naopak v rámci negativních indikativních kritérií lze zohlednit to, že:

- pár se před svatbou nikdy nesetkal,
- pár se neshoduje, pokud jde o jejich osobní údaje, o okolnosti jejich prvního setkání nebo důležité osobní informace, které se jich týkají,
- pár nemluví společným jazykem, kterému oba rozumí,
- důkaz o peněžní částce nebo daru předaných, aby došlo k uzavření sňatku (s výjimkou peněz nebo darů předaných jako věno v kulturách, kde je to běžnou praxí),
- v minulosti jednoho nebo obou manželů existuje důkaz o předchozích účelových sňatcích nebo jiných formách zneužití a podvodu, jejichž účelem bylo nabytí práva pobytu,
- rozvoj rodinného života pouze v době přijatého příkazu k vyhoštění,
- pár se rozvedl krátce potom, co dotyčný státní příslušník třetí země získal právo pobytu.

25. Tato kritéria by však správní orgány měly považovat pouze „za podněty pro zahájení vyšetřování, aniž by z nich bylo možné vyvozovat automatické závěry výsledků nebo dalšího šetření“ (viz Sdělení Komise, oddíl 4.2). Prokazování účelovosti musí být založeno na zjištění okolností provázejících seznámení manželů, jejich svatbu a následný život. Posouzení, zda se jedná o účelové manželství, je otázkou skutkovou (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 10. 2013, č. j. 1 As 58/2013-43, body 22, 23). Správní orgány musí zjistit skutkový stav v takovém rozsahu, aby o závěru o účelovosti manželství neexistovaly důvodné pochybnosti. Je přitom třeba mít na paměti, že naplnění tzv. indikativních kritérií nutně nevede k automatickému závěru, že manželství je účelové, ale má správní orgán vést k tomu, aby sám podnikl další kroky, které by jeho podezření vyvrátily nebo potvrdily. Zjištěné skutečnosti je nutno posuzovat ve svém souhrnu a důkladně zhodnotit i ty, které svědčí ve prospěch řádného úmyslu manželů; v opačném případě správní orgán zatíží své rozhodnutí nepřezkoumatelností (srov. body 28 a 29 rozsudku NSS ze dne 23. 11. 2017, č. j. 7 Azs 326/2017-21 a tam citovanou judikaturu, či bod 20 rozsudku NSS ze dne 22. 2. 2017, č. j. 2 Azs 355/2016-62). K tomu, aby bylo možné považovat manželství za účelové, je nutno prokázat, že jeho uzavření směřovalo výlučně k získání práva vstupu či pobytového oprávnění a že manželé nemají a neměli v plánu vést společně manželský život. Sama skutečnost, že manželství cizinci přineslo pobytové výhody, nestačí (srov. odstavec 28 preambule směrnice 2004/38/ES, čl. 4.2 sdělení Komise či body 55 a 56 rozsudku NSS č. j. 4 Azs 228/2015-40). Jak uvedl NSS v rozsudku ze dne 26. 9. 2018, č. j. 10 Azs 68/2018-39, „při posuzování manželství je třeba mít vždy na zřeteli, že neexistuje jeden společensky akceptovaný model manželství s jasně definovaným obsahem. Lidé jsou různí, uzavírají sňatky z různých pohnutek a logicky se liší i následný obsah svazku. Za účelově uzavřený proto nelze označit každý sňatek cizince s občanem EU, který v očích správního orgánu nedosahuje kvality ideálního modelu manželského vztahu, nebo který manželé uzavřeli mj. i z důvodu řešení pobytové situace cizince. Jak totiž plyne z výše uvedené judikatury, je třeba dokládat snahu obejít zákon o pobytu cizinců, tj. uzavřít svazek pouze za účelem získat pobytové oprávnění, nikoliv nedokonalosti vztahu manželů. Ambicí směrnice 2004/38/ES a zákona o pobytu cizinců není podrobit zevrubné kritice manželské svazky cizinců s občany EU, ale odhalit a neudělit přechodný pobyt těm cizincům, kteří institutu manželství zneužívají.“
26. Z napadeného rozhodnutí je patrné, že žalovaný při posouzení účelovosti sňatku žalobce zohlednil seznámení na internetu, dle něj krátkou dobu trvání vztahu před a po uzavření manželství, fakt, že před uzavřením manželství se manželé osobně nesetkali a uzavřeli je třetí den pobytu manželky v Egyptě, jazykovou bariéru mezi manželi, nepřijetí společného dlouhodobého finančního či jiného právního závazku, absenci společného majetku, fakt, že spolu nežili ve společné domácnosti před ani po uzavření manželství, přičemž není zřejmé, jaké mají společné budoucí plány a kde plánují mít společnou domácnost, skutečnost, že se po uzavření manželství setkali pouze jednou, kdy společně bydleli v hotelu, nikoli u rodičů žalobce, a celkem se osobně viděli necelé dva měsíce, dále formu uzavření sňatku, která dle žalovaného neproběhla dle egyptských tradic, neprokázání tvrzení o následné oslavě s rodinou a absenci trávení společného času s rodinou a přáteli. Dále bylo žalobci vytknuto, že nebylo možné ověřit jeho tvrzená zaměstnání, resp. jeho špatná finanční situace.
27. Se skutečnostmi, které naopak svědčí ve prospěch závěru o neúčelovosti sňatku, se žalovaný v napadeném rozhodnutí nevypořádal. Optikou indikativních kritérií se jedná především o otázky, jak dlouho trval partnerský vztah před sňatkem, zda manželé znají

navzájem své poměry a dorozumívají se společným jazykem. Některé uvedené faktory přitom podle obsahu správního spisu hovoří ve prospěch závěru o neúčelovosti manželství. Z výpovědí obou manželů v rámci řízení je zřejmé, že manželé se seznámili dne 15. 11. 2019 přes sociální síť, na čemž se shodli. Na bližší okolnosti seznámení se zastupitelský úřad neptal. Rovněž nezkoumal, kdy se jejich vztah rozvinul z pouhého *přátelství* na sociální síti do hlubšího (partnerského) vztahu, proč se manželé osobně před svatbou nesetkali, ačkoli manželka uvedla, že kvůli pandemii související s onemocněním covid-19 nebylo možné cestovat. V této souvislosti nelze souhlasit s žalovaným, že lze dospět k jednoznačnému závěru o tom, že mezi manželi nešlo o dlouhý vztah, neboť v této souvislosti žalovaný, vyjma otázek na počet osobních setkání, neučinil žádných zjištění. Proto měl žalovaný přihlídnout k tomu, že od seznámení k uzavření manželství uplynulo více než osm měsíců, rok do okamžiku vydání rozhodnutí o žádosti. Manželé nadto vzájemně znali své osobní poměry (manželka během pohovoru uvedla, že žalobce dosáhl bakalářského vzdělání na právnické fakultě, pracuje společně s bratrem a otcem v Grand hotelu X, stejně tak žalobce měl povědomí o tom, že manželka vystudovala obor servírka a nyní se věnuje masérství, shodně uvedli, že otec žalobce je nemocný a manželka neudrhuje kontakt se svou rodinou). Rovněž se shodli na společném nejvýznamnějším koníčku, kterým bylo posilování, což žalobce také zmínil jako jednu z okolností, proč navázali kontakt přes sociální síť. Uvedené skutečnosti žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí nerefletoval. Například se vůbec nezabýval otázkami, jak často jsou spolu v kontaktu, a to nejen prostřednictvím psaných zpráv, ale také prostřednictvím zpráv hlasových či videohovorů, o jejichž uskutečnění lze nalézt ve správním spise podklady (viz komunikace zřejmě z aplikace Messenger, přičemž žalobce uvedl, že s manželkou převážně mluví). Při pohovoru nebylo zjišťováno, jak často spolu manželé komunikovali, jakou formou, co bylo obsahem jejich komunikace, a nebyla ani ověřena schopnost ústní komunikace v anglickém jazyce. Ačkoli jazykovou bariéru ve vztahu k písemnému projevu lze s přihlédnutím ke způsobu, jímž měli manželé vztah rozvíjet, a uzavření manželství při prvním osobním setkání považovat za legitimní zdroj pochybností o motivech uzavření manželství, bylo na místě provést podrobné pohovory, aby bylo možné podezření správních orgánů potvrdit či vyvrátit. Vzhledem k tomu, že jsou to správní orgány, které tíží důkazní břemeno ve vztahu k prokázání účelovosti sňatku, je v jejich zájmu, aby pohovory s manželi, které jsou zásadním důkazním prostředkem, vedly takovým způsobem, aby z nich vyplynulo co nejvíce podstatných informací pro posouzení případné účelovosti sňatku.

28. Ačkoli manželka uvedla, že si po přijetí žádosti o přátelství začali s žalobcem psát a jeho zástupce v řízení uvedl, že si dvojice po seznámení dopisovala, žalobce v rámci pohovoru vypověděl, že s manželkou převážně mluví. Komunikace patrně z aplikace Messenger obsažená ve správním spise je tvořena především fotografiemi či emotikony, které jsou doprovázeny i hlasovými zprávami a videem. Správní orgány se přitom vůbec nezabývaly tím, zda a jak často spolu manželé hovoří (když ani nezjišťovaly, jak často spolu komunikují), případně, co je obsahem hlasových zpráv. Pokud zastupitelský úřad při pohovoru testoval znalost anglického jazyka písmem, mohl též přistoupit k ověření znalostí anglického jazyka mluveným slovem a ověřit tak, zda jsou manželé schopni se spolu domluvit. Z obsahu správního spisu neplyne, že by k tomu správní orgán přistoupil. Na základě podkladů obsažených ve správním spise tak nebylo možné uzavřít, že by žalobce s manželkou nebyli schopni spolu anglicky komunikovat. Žalovaný pak ani nepřihlédl k tomu, že manželka se snaží žalobce naučit českým výrazům, když žalobce jich

při pohovoru několik uvedl. Rovněž nikterak nehodnotil, že manželka při pohovoru uvedla, že se snaží učit arabsky. Soud doplňuje, že z Příručky pro posuzování účelových sňatků plyne, že v případě účelových sňatků manželé neovládají společný jazyk, jemuž by oba rozuměli (a neexistují důkazy o tom, že by vyvíjeli úsilí o vytvoření základů pro společnou komunikaci). V kontextu komunikace mezi manželi je vhodné zmínit další okolnosti. Manželé se spolu od seznámení v listopadu 2019 setkali dvakrát, celkem byli v osobní kontaktu necelé dva měsíce. V rámci pohovorů uvedli o tom druhém nejen obecné skutečnosti, nýbrž i místo případného společného bydlení v České republice (soud považuje z důvodu složitosti českého jazyka žalobcem uvedenou J. za manželkou uvedenou obec Ř.), znali studovaný obor a pracovní činnost druhého z manželů, manželka byla informována o nemocném otci žalobce a shodovali se v záměru se zatím navštěvovat a založit rodinu. Lze tak usuzovat, že komunikace mezi nimi probíhala a probírali i společnou budoucnost. Dle Příručky pro účelové sňatky je potřeba zjišťovat, zda jsou manželé schopni se dorozumět. Z výše uvedeného v tuto chvíli neplyne, že by tomu tak (i přes jazykovou bariéru) nebylo.

29. Ve správním spise nadto nemá oporu názor žalovaného, že špatná finanční a sociální situace motivovala žalobce k uzavření sňatku s cílem získat pobytové oprávnění, protože nebylo možné ověřit, že by byl žalobce u tvrzených zaměstnavatelů zaměstnán. Ze spisu totiž nevyplývá, že by správní orgány učinily jakékoli bližší zjištění, které by k tomuto závěru o vedlo. Není v něm ani žádný záznam o pokusu kontaktovat žalobcem označeného zaměstnavatele.
30. Žalovaný v napadeném rozhodnutí také uvedl, že žalobce nemá v úmyslu vést s manželkou rodinný život. Opomenul však, že manželé shodně vyjádřili úmysl, aby žalobce zatím manželku v České republice pouze navštěvoval, s ohledem na poskytování péče nemocnému otci žalobce a žalobcovy pracovní povinnosti v Egyptě, kdy se ještě neshodli na tom, kde budou v budoucnu společně žít, nicméně se shodují na tom, že hodlají založit rodinu. Tyto tvrzené skutečnosti nasvědčují tomu, že žalobce a jeho manželka řeší důležité otázky společného života a závazky do budoucna, což žalovaný v napadeném rozhodnutí nijak nezohlednil. Soud dává za pravdu žalobci, že by za takovéto situace bylo neuvážlivé, pokud by se manželé zavázali dlouhodobým finančním závazkem v některé z dotčených zemí. Lze dodat, že přijetí takového závazku je pozitivním kritériem, avšak skutečnost, že takové závazky manželé nemají, o účelovosti sňatku nevypovídá.
31. Žalobce v žalobě dále namítl, že manželům byl kladen k tíži způsob, jakým uzavřeli sňatek, přičemž žalovaný vůbec nezohlednil, že jej uzavřeli v době, kdy z důvodu opatření proti nemoci covid-19 byla velká shromáždění a akce zakázány.
32. Žalovaný v napadeném rozhodnutí konstatoval, že svatba neproběhla dle místních tradic. V Egyptě totiž bývá svatba velká, které se účastní až stovky hostů, a před svatbou se mají rodiny budoucích manželů sejít a má dojít k zásnubám, přičemž není běžná svatba na úřadě. Podle Příručky pro posuzování účelových sňatků je v případě účelových sňatků pravděpodobné, že se občan EU do země, ve které byl sňatek uzavřen, dopraví pouze krátce před svatbou bez jakéhokoli věrohodného důvodu. Ačkoli žalobce ani jeho manželka výslovně neuvedli, že by musel být počet hostů na svatbě a na následné oslavě omezen z důvodů opatření vydaných v souvislosti s nemocí covid-19, manželka žalobce tento důvod spojila s tím, že se s žalobcem osobně setkali až těsně před svatbou (kdy se dle shodných výpovědí znali více než 8 měsíců). Takové sdělení, obzvláště když nemoc covid-19 byla a nadále je celosvětovým problémem, mělo správní orgány přimět k provedení

dalších zjištění, zda v době uzavření manželství mohly být v Egyptě konány svatby a společenské akce za současné přítomnosti většího počtu osob. Rovněž bylo na místě, pakliže šlo z pohledu správních orgánů o nestandardní okolnost, se na důvody zeptat žalobce a jeho manželky v rámci provedeného pohovoru. Žalovaný nemohl v této souvislosti pouze konstatovat, že v Egyptě jsou tradičně přítomny na svatbě až stovky osob. Rovněž podle soudu nemá žádnou relevanci názor žalovaného, že před svatbou se měly sejít rodiny manželů, když manželka při pohovoru uvedla, že se se svou rodinou nestýká, což nebylo správními orgány nikterak zpochybňováno. Pokud jde o pochybnosti žalovaného, zda manželé měli po svatbě svatební hostinu u rodičů žalobce, je třeba uvést, že absence fotografií z hostiny nemůže být vnímána jako důkaz o tom, že neproběhla, jak se domnívá žalovaný. Důkazní břemeno o tom, že sňatek byl uzavřen účelově, nese žalovaný, přičemž manželé při pohovoru uvedli, že se následné oslavy účastnili rodiče žalobce a jeho bratr a měli svatební dort. Žalobce a jeho manželka nebyli v rámci pohovoru dotazováni na fotografie z hostiny. Zastupitelský úřad konání oslavy za přítomnosti rodičů a bratra žalobce nezpochybnil, a žalobce tak neměl žádný důvod přikládat fotografie ke své žádosti o nové posouzení. Žalovaný pak rovněž nevysvětlil, proč je na místě negativně hodnotit občanskou formu sňatku s občankou České republiky na egyptském ministerstvu spravedlnosti v Káhiře s ohledem na potřebu jeho následného uznání v České republice (viz bod 31 rozsudku zdejšího soudu ze dne 20. 4. 2021, č. j. 43 A 48/2019-47). Soud dále doplňuje, že pokud podle žalovaného není v Egyptě podmínkou uzavření manželství přijetí islámu, postrádá od žalovaného vysvětlení, proč není významné, že manželka žalobce před uzavřením manželství k této víře konvertovala, resp. proč tato skutečnost nesvědčí o neúčelovosti manželství. Nadto v tomto ohledu neučinil žádných zjištění ani zastupitelský úřad, ačkoli při pohovoru k tomu za jisté měl prostor.

33. Soud souhlasí s žalobcem, že v současné době nelze seznámení přes internet považovat za nestandardní, nicméně ani žalovaný tuto okolnost nepovažoval samu o sobě za rozhodující pro závěr o účelovosti manželství. Jak bylo výše uvedeno, bylo na správních orgánech, aby se případně v rámci pohovoru blíže zabývaly i rozvojem vztahu přes internet.
34. Soud na základě shora uvedeného uzavírá, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť žalovaný komplexně nevyhodnotil všechna relevantní kritéria, pokud jde o vztah žalobce a jeho manželky, a pouze se jednostranně zabýval faktory svědčícími dle jeho názoru o účelovosti uzavřeného sňatku, když některé jeho závěry nemají oporu ve správním spise. Žalovaný nedostál své povinnosti rozhodnutí řádně zjistiť skutkový stav a zohlednit v rozhodnutí všechny zjištěné skutečnosti. Za této situace nelze učinit závěr, že správní orgány prokázaly účelovost manželství. Žaloba je proto důvodná.
35. Žalobce v žalobě dále vyslovil nesouhlas s tím, že by manželé nesdíleli společnou domácnost, když tomu tak bylo po dobu dvou měsíců v období mezi 28. 12. 2020 do 1. 3. 2021. Délku a intenzitu vztahu, jeho vývoj a sdílení společné domácnosti je nutné hodnotit podle stavu ke dni rozhodnutí žalovaného (rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 26. 2. 2019, č. j. 43 A 58/2018-36). Ze správního spisu však neplyne, že by žalobce či jeho manželka správním orgánům před vydáním napadeného rozhodnutí předestřeli konkrétní tvrzení (podpořená důkazy), že v období od 28. 12. 2020 do 1. 3. 2021 sdíleli po dva měsíce společnou domácnost. V tomto ohledu tak tento pobyt žalobkyně v Egyptě nemohly správní orgány zohlednit, stejně jako tvrzený plán žít společně v České republice. Manželé rovněž správním orgánům nesdělili, že manželka nemohla setrvat se žalobcem v Egyptě

děle, protože v České republice vychovává nezletilou dceru. O dceři se žalobce ani jeho manželka při pohovoru vůbec nezmnili, a to ani k dotazu na členy rodiny a reakci rodiny na sňatek. Tato námitka není důvodná.

Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

36. S ohledem na shora uvedené závěry soud napadené rozhodnutí bez nařízení jednání zrušil pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů [§ 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], a dále z důvodu, že skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, z části nemá oporu ve správním spise, a současně vyžaduje zásadní doplnění [§ 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.]. Vzhledem k tomu, že stejnou vadou trpí i rozhodnutí zastupitelského úřadu, přistoupil soud také k jeho zrušení dle § 78 odst. 3 s. ř. s. Podle § 78 odst. 4 s. ř. s. soud věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.).
37. V dalším řízení zastupitelský úřad doplní skutková zjištění týkající se vztahu žalobce a jeho manželky, a tato zjištění následně spolu s dalšími okolnostmi ohledně vztahu manželů, které plynou z obsahu správního spisu, komplexně posoudí v intencích závěrů vyslovených v tomto rozsudku. Nebude-li možné bez pochyb prokázat účelovost manželství, tedy že žalobce s manželkou uzavřeli sňatek výlučně za účelem získání pobytového oprávnění žalobce a nemají v úmyslu vést společný život, bude třeba vycházet z toho, že se o účelové manželství nejedná (rozsudek NSS ze dne 9. 12. 2015, č. j. 4 Azs 228/2015-40, bod 61). V této souvislosti soud podotýká, že judikatura správních soudů připouští, že i účelově uzavřené manželství se může vyvinout tak, že ho lze následně považovat za trvalý manželský svazek, jestliže následně začne plnit své funkce (např. rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 24. 10. 2019, č. j. 57 A 37/2019-67). Správní orgány jsou právním názorem soudu vysloveným v tomto rozsudku v dalším řízení vázány (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
38. Důkazy navržené žalobcem soud neprovedl, neboť jsou obsaženy ve správním spise, z něhož soud vychází a jehož obsah není předmětem dokazování (srov. např. rozsudek NSS ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS).
39. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud dle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný nebyl v řízení úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalobce měl ve věci úspěch, a má proto právo na náhradu nákladů řízení. Náklady žalobce tvoří zaplacený soudní poplatek za žalobu ve výši 3 000 Kč. Náhradu nákladů řízení je žalovaný povinen uhradit žalobci dle § 149 odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů, užitého na základě § 64 s. ř. s., a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku (§ 54 odst. 7 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 29. října 2021

Mgr. Lenka Oulíková, v. r.
soudkyně